

Õiguskantsler

Priit Sauk
Maanteeamet
info@mnt.ee

Meie 21.11.2018 nr 7-4/181272/1805079

Müra vähendamise tegevuskava

Austatud peadirektor

Maanteeamet on eksliku tõlgenduse tõttu jätnud Tallinna–Narva maanteega külgnevale Sillaotsa II maaüksusele¹ ehitatud elamuala müra vähendamise [tegevuskavast \(2019–2024\)](#) välja. Seega pole Maanteeamet järginud hea halduse tava.

[Atmosfääriõhu kaitse seaduse](#) (AÕKS) § 59 kohaselt peab müraallika valdaja tagama, et tema territooriumilt ei leviks normtasest ületavat müra. Maanteemüra puhul on müraallika (ehk maantee) valdaja Maanteeamet. Maanteeamet koostab väljaspool tiheasustusega piirkonda asuva maantee kohta välisõhu strateegilise mürakaardi ja selle andmete alusel müra vähendamise tegevuskava (AÕKS § 64 lg 5). AÕKS sätete kohaselt tuleb norme ületavat müra vähendada, kuid õigusaktides on antud võimalus kaaluda, milliseid abinõusid selleks rakendada ning kus ja millal seda teha. Kuna vajadused on suuremad kui võimalused, on paratamatult vaja teha valikuid ja otsustada, millistele maanteelõikudele tuleb müratõkkeseinad kõigepealt rajada. Tegevuskava koostades tuleb analüüsida olukorda ja kavandada müra vähendamise abinõusid eelkõige seal, kus see võib avaldada kahjulikku mõju inimese tervisele ja kus mürahäiring väheneks võimalikult paljudel elanikel (keskkonnaministri [määrus](#) § 11 lg 3).

Müra vähendamise tegevuskavast on välja jäetud hooned, mille puhul saab müra leevendamise abinõude rakendamise kohustuse omistada hoone omanikule. See puudutab hooned, mille omanik on omal vastutusel ehitanud mürarikkasse piirkonda (tegevuskava, lk 24). Kehtivat õigust arvestades on see argument mõisteta (vt AÕKS § 58 lg-s 1 on sätestatud kohustus tagada uute planeeringutega normi piiresse jääv müratase). Seda argumenti ei saa aga arvestada automaatselt iga juhtumi puhul, sealhulgas Sillaotsa II detailplaneeringu puhul.

Maanteeamet teatas avaldajale, et ei pea enda kohustuseks tõkestada liikluse müra levikut Sillaotsa II detailplaneeringuga rajatud elamualale.² See väide tugineb asjaolule, et Maanteeamet kooskõlastas 1999. aastal detailplaneeringu tingimusel, et arendaja rakendab abinõusid maanteemüra vähendamiseks (Maanteeameti 25. augusti 1999 kiri nr 7/46³).

Maanteeamet esitas 1999. aastal oma kooskõlastuskirjas nõude, et maantee müratsooni elamuid projekteerides tuleb Sillaotsa II maaüksuse alale ette näha mürakaitsemeetmed. Selles kirjas pole

¹ Detailplaneeringu leiab Jõelähtme valla planeeringute infosüsteemist [EVALD](#).

² Maanteeameti 07.09.2018 kiri nr 15-5/18/41449-2, müra vähendamise tegevuskava aastateks 2019–2024.

³ Kooskõlastuskiri on edastatud avaldaja pöördumises, koopia pöördumisest on saadetud ka Maanteeametile (18. septembri 2018 e-kiri).

täpsustatud, millised need kaitsemeetmed olema peavad ja kuhu tõkkeid kavandada – kas planeeringualale või selle alaga külgneva maantee alale. Samuti ei järeldu sellest kirjast kohustust arvestada võimalusega, et maantee liiklussagedus ja sellest tekkiv müra võib edaspidi oluliselt suurenedada.

Maanteeameti kirjas esitatud nõue ei kajastu Jõelähtme Vallavolikogu 1999. aasta 1. juuli otsusega nr 184 kehtestatud detailplaneeringus. Kuna Maanteeameti kooskõlastus on esitatud pärast detailplaneeringu kehtestamist, ei saanud seda nõuet planeeringusse panna ning seega ei tulenenud sellest arendajale ka kohustusi. Pealegi ei saanud Maanteeamet seda kirja [planeerimis- ja ehitusseaduse](#) kohaselt planeeringu koostamise korraldajale ehk Jõelähtme vallale.

Isegi kui Maanteeamet oleks kooskõlastuskirja saatnud tähtjaks ja õigele isikule, ei saa seda tõlgendada kui kehtivat nõuet ega väita, et müra tõkestamine on jäetud arendaja või kinnisasja praeguste omanike kohustuseks. Kooskõlastus on menetlustoiming ja sellega ei saa mõjutada isikute õigusi ega kohustusi. Kooskõlastuskirjas esitatud nõue muutub siduvaks üksnes ja alles siis, kui see on esitatud lõplikus haldusaktis, praegusel juhul detailplaneeringus (vt nt RKHKO nr [3-3-1-15-14](#), p 14).

Sillaotsa II detailplaneeringus on maanteelt lähtuvaid negatiivseid mõjusid (müra ja tolmu) käsitletud pealiskaudselt. Planeeringus on määratletud 50 meetri laiune maa-ala, mis pidanuks toimima kaitsehaljastuse tsoonina müra ja tolmu leviku vähendamiseks. Kuigi planeering ei näe ette müratõkkeseina ehitust, on püstitatud betoonpiire, mis oma mõõtmete ja asukoha tõttu ei saa müra kuigi tõhusalt vähendada. Ei saa välistada, et planeeringu elluviimise ajal neist müra vähendamise abinõudest piisas. Samas pole planeeringus kehtestatud kohustust rakendada mürataseme muutumisel lisaabinõusid. Samuti ei ole planeeringus kohustust arvestada mürataseme võimaliku suurenemisega tulevikus. Niisiis võib öelda, et arendaja on detailplaneeringus ette nähtud abinõud tarvitusele võtnud ja detailplaneeringust tulenevad müra leevendamise kohustused on sellega täidetud.

Praegu ei pruugi kunagi rakendatud abinõudest norme ületava müra vältimiseks enam piisata. Nagu avaldajale teatasite⁴, on liiklussagedus sellel maanteelõigul suurenenud (võrreldes 1999. aastaga) kaks korda ja seoses sellega on mürataseme suurenemine hinnanguliselt 3 dB võrra.

Eeltoodust järeldu, et üksnes 1999. aastal kehtestatud Sillaotsa II detailplaneeringule ja sellele antud Maanteeameti kooskõlastusele tuginedes ei saa panna maanteemüra vähendamise kohustust kinnisasja omanikele. Tõenäoliselt tehti toona planeeringumenetluses vigu, mida ei ole kahjuks enam võimalik parandada. Praegu otsuseid tehes tuleb arvestada olemasoleva olukorraga. Seetõttu tuleb kaaluda müra vähendamise tegevuskava muutmist.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Ago Pelisaar 693 8407Ago.Pelisaar@oiguskantsler.ee

⁴ Maanteeameti 15.01.2016 kiri nr 15-5/15-00141/029, Sillaotsa II kinnistu detailplaneeringu alal müratõkkeseina väljaarvamine müra vähendamise tegevuskavast 2014–2018.